

در نتیجه این اداره کل به منظور رفع مشکل سایت دفع پسماندهای صنعتی و ویژه استان، موضوع را در جلسات کارگروه مدیریت پسماند استان مطرح و بر جانیابی مجدد این سایت و ضرورت پیگیری استاندارد جهت بهره برداری از محل جدید تاکید کرد. به گفته وی، در حال حاضر، طرح مدیریت این نوع پسماند در کارگروه مدیریت پسماند استانی مصوب شده و برای اجرایی شدن مطالعات آن منتظر ابلاغ اعتباریم. وی با بیان این که هر استانی باید سایت مخصوص پسماند ویژه داشته باشد اذعان می‌کند: هم‌اکنون پسماندهای ویژه استان به سایر استان‌ها انتقال داده می‌شود. وی با اشاره به این که تمام صنایع استان دارای زباله‌های ویژه هستند افزود: در بازدهی‌های دوره‌ای که از صنایع می‌شود محل نگهداری از پسماندهای ویژه بازرسی می‌شود و صنایع خود اظهار می‌کنند و هم‌ما و هم صنایع استان در این مورد حساس هستیم. وی با بیان این که پسماند ویژه مانند زباله‌های عادی نیست می‌افزاید: این پسماندها در ظروف پلی‌استیل در داخل زبمی که ایزوله شده قرار داده می‌شود و در طرح جامع مدیریت پسماند بخشی را به شناسایی مکان مناسب برای پسماند ویژه اختصاص دادیم. وی بیان می‌کند: زمانی که این پسماند زیاد شد با ما مکاتبه می‌شود و چند شرکت بازیافت با هماهنگی محیط زیست پسماندها را به آن‌جا منتقل می‌کنند تا آن‌ها به شکل اصولی از این پسماند نگهداری کنند.

یادداشت

تفاوت دیدگاه‌ها درباره پسماندهای صنعتی

اسدی- مدیریت پسماندهای صنعتی در کشور ما به دلیل نبود متولی خاص اجرایی، قوانین و معیارهای مدون کنترل‌کننده و سازمان نظارتی کارآمد، از جایگاه مناسبی برخوردار نیست و در بیشتر موارد حتی آمار درستی از میزان تولید این مواد در دست نیست بنابراین بیشتر واحدهای صنعتی اطلاعاتی درباره کمیت و کیفیت این نوع پسماندها ندارند. نظرها و عقاید متفاوتی درباره این پسماندها وجود دارد، همانطور که رئیس خانه صنعت و معدن خراسان شمالی معتقد است این نوع پسماندها مدیریت شده هستند و این نوع زباله‌ها توسط واحدهای صنعتی جمع‌آوری و به شرکت‌های بازیافت برای استفاده دوباره فروخته می‌شوند. به گفته این مسئول تعداد صنایع آلاینده در استان کم است و این موجب شده پسماندهای خطرناک در این بخش وجود نداشته باشد و به همین تناسب مشکلی هم در این بابت برای استان ایجاد نشده است و یا حداقل گزارشی در این باره ارائه نشده است. گفته‌های این مسئول در حالی است که متولیان محیط‌زیست استان نظر متفاوتی دارند و گاه‌وبی‌گاه نگرانی‌های خود را اعلام می‌کنند و هر از چند گاهی شاهد خطرناک بودن بخش‌هایی از صنایع هستند که از پسماندهای صنعتی‌ها به زمین‌ها نگرانند. انتقاد از رها شدن سبب صنعتی در رودخانه‌ها و زمین‌ها، رها کردن مواد شیمیایی در اطراف شهرها و نبود اقدام موثر برای کنترل این مشکلات از مهم‌ترین چالش‌هایی است که در استان وجود دارد. مضرات پسماندهای صنعتی در استان به حدی است این پسماندها عامل انتشار آلودگی‌های جدید و در بعضی از موارد سبب انتشار آلاینده‌هایی در محیط می‌شوند. پسماندهای صنعتی به صورت جامد، نیمه‌جامد و مایع است و تنوع بسیار زیادی دارند. رشد سریع فناوری، دستیابی به فرایندهای جدید تولید، جایگزینی مواد مصنوعی به جای الیاف طبیعی و سنتز هزاران نوع مواد و ترکیبات شیمیایی باعث افزایش حجم پسماند‌های صنعتی و در برخی موارد باعث تولید پسماند‌های خطرناک شده است که مشکلات زیادی را برای انسان و محیط‌زیست ایجاد می‌کنند. بنابراین کنترل موثر و اعمال مدیریت صحیح پسماندهای صنعتی برای بهداشت، محیط‌زیست و مدیریت منابع از اهمیت خاصی برخوردار است و باید در سریع‌ترین زمان برای این نوع پسماندها راهکاری تعریف شود.

وی ادامه می‌دهد: باقی‌مانده اسید و آحدهایی که اصول بهداشتی و جلوگیری از انتشار پسماند صنعتی در تمام مراحل مدیریت این مواد (تولید، ذخیره، جمع‌آوری، حمل و نقل، تصفیه، بازیابی و دفع) از اهمیت ویژه‌ای در جلوگیری از اثرات سوء و مضر این مواد بر بهداشت و سلامت جامعه برخوردارند. باید همواره این اصل را در نظر گرفت که طبیعت خیلی از مواد از نظر اثرات سوء زیست محیطی، سمیت و سرطان‌زایی شناخته شده نیست.

پیچ و خم‌های گذر زمان

مدیر کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی در این مورد می‌گوید: در استان سالانه یک میلیون تن زباله صنعتی تولید می‌شود که ۹ هزار تن از این رقم پسماند ویژه است. «علی اصغر مطهری» تصریح می‌کند: مطالعات مربوط به مکان یابی سایت دفع پسماند ویژه خراسان شمالی در سال ۱۳۸۶ انجام و مکان پیشنهادی در کارگروه مدیریت پسماند استان در سال ۱۳۸۹ مصوب شد اما با وجود پیگیری‌های مستمر این اداره کل از استانداری به منظور اقدام برای اجرایی کردن و بهره‌برداری از سایت یاد شده، عملیاتی نشد. وی با بیان این که گذشت زمان و اجرایی نشدن سایت مشکلاتی را به وجود آورد تصریح می‌کند: متأسفانه محدوده جانیابی شده در حال حاضر در تداخل با طرح‌ها و پروژه‌های ترسیب کرین قرار گرفته،

وی اظهار می‌کند: در بخش پسماندهای ویژه این تفکیک به این شکل وجود ندارد و هر کدام از پسماندها در هر بخش و متناسب با نوع تولید و خصوصیات شیمیایی و فیزیکی آن باید به روش ویژه‌ای امحا شود. همین موضوع باعث می‌شود آلودگی شیمیایی بر آلودگی‌های محیط با انتشار این بخش از پسماندهای ویژه اضافه شود و منابع آب و خاک را به صورت حیران‌ناپذیری آلوده کند.

وی با بیان این که در خراسان شمالی بیش از ۳۰۰ واحد صنعتی زیر نظر سازمان صنعت، معدن و تجارت و ۱۹۳ واحد صنعتی در ۱۴ شهرک صنعتی وجود دارد می‌افزاید: در این واحدها پسماند‌های مختلفی تولید می‌شود که بخشی از آن‌ها پسماند ویژه است که نگهداری و امحای آن‌ها شرایط و مکان خاصی را می‌طلبد اما نکته امیدوارکننده این است که نمی‌توان گفت استان ما استانی صنعتی است و باید دغدغه استان‌های صنعتی را نسبت به پسماند‌های صنعتی داشته باشیم.

وی می‌گوید: در عین حال نباید فراموش کرد که پسماند خطرناک حاصل از صنایع می‌تواند برای سلامت و بهداشت انسان و محیط‌زیست او بسیار خطرناک باشد و از سویی وجود فلزات سنگین در پسماند همواره به صورت یک خطر بالقوه برای سلامت انسان محسوب می‌شود. این فلزات ممکن است وارد چرخه غذایی شوند و نهایتاً از بدن انسان

افشره

در استان سالانه یک میلیون تن زباله صنعتی تولید می‌شود که ۹ هزار تن از این رقم پسماند ویژه است. با این که در سال ۸۶ مطالعاتی برای مکان یابی سایت دفع پسماند ویژه استان انجام شد و مکان پیشنهادی در سال ۸۹ به تصویب کارگروه مدیریت پسماند استان رسید اما مشکلاتی مانند تداخل مکان با دیگر طرح‌ها و نبود اعتبار طرح را در بالاترین‌کیفیت گذاشت و سرنوشته زباله‌های ویژه استان نامعلوم ماند.

زباله‌های ویژه محموله یک کامیون سوال

فروزان بهروز

زباله چالش جدی زندگی مدرن امروزی شده است. با وجود پیشرفت‌هایی که در سال‌های اخیر در بحث زباله و پسماند داریم اما متأسفانه برای برخی از زباله‌ها مانند پسماند ویژه هنوز چاره‌ای اندیشیده نشده است. زباله‌هایی که خطرناک بودن آن‌ها مطرح است اما سایت و محل مناسبی برای نگهداری از آن‌ها در نظر گرفته نشده است. مشکلی که تا ۱۰ سال قبل در همه استان‌ها وجود داشت اما به مرور در بسیاری از استان‌ها حل شد و اکنون فقط در چند استان مدیریت پسماند ویژه در انتظار نگاه ویژه مانده است. مدیریت پسماند ویژه از همان ابتدای تشکیل استان مطرح شد اما فقط طرح آن کافی نبود، مدیریت زباله‌ها وضعیتی داشت که پسماند ویژه را از اندها پاک کرد و مسئولان محیط‌زیست و شهر باید برای ده‌ها مشکلی که از نبود طرح جامع پسماند به وجود آمده بود چاره‌ای می‌اندیشیدند که هنوز هم تمام و کمال انجام نشده است.

این در حالی است که مدت‌ها بود طرح مدیریت پسماند ویژه در کشور مطرح بود و بارها مسئولان از مکان‌یابی نقاطی در کشور برای دفن پسماندهای ویژه خبر دادند اما در استان ما این اتفاق نیفتاد. یک دکترای محیط‌زیست در مورد پسماندهای ویژه و خطرناک می‌گوید: این پسماندها دارای ویژگی‌های سمیت، انفجاری، اشتعال‌پذیری و خوردگی هستند.

دکتر «ناصر سعیدی» اضافه می‌کند: این در حالی است که مسئولان معتقدند قانون مدیریت پسماندها دارای ایرادهایی است که در آن متولی اصلی

هماهنگی سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارت جهاد کشاورزی باید مشخص شود اما در واقع وزارت کشور مسئولیتی برای پسماندهای ویژه ندارد. در ماده ۲۲ قانون مدیریت پسماند آمده است که سازمان حفاظت محیط‌زیست باید با رعایت ماده قانونی که به مسئولیت سازمان‌های تولیدکننده اشاره کرده است مکان‌هایی را برای این امر به وزارت کشور و وزارت صنعت پیشنهاد کند، اما درباره ادامه آن توضیحی نداده است.

وی می‌افزاید: از سوی دیگر باید بانک اطلاعاتی هم وجود داشته باشد تا برای تکمیل بانک اطلاعاتی پسماندهای ویژه از آن استفاده کنیم.

وجود پسماند های ویژه در همه جا

پسماندهای ویژه دارای خطرات حیران‌ناپذیری برای سلامتی انسان‌ها هستند و از گستردگی تولید در بخش‌های مختلف نیز برخوردارند و همه آن‌ها دارای اولویت هستند تا تحت کنترل قرار گیرند و گاهی امحا شوند.

یک کارشناس محیط‌زیست می‌گوید: تقریباً پسماند ویژه را در همه جا می‌توان یافت و فقط مختص صنایع نیست هرچند که صنایع بیشترین تولید پسماند ویژه را دارد.

«سریری» اضافه می‌کند: باتری‌های قلمی و ضایعات الکترونیکی در بین پسماند‌های دیده می‌شود و حتی در برخی مواقع پسماند ویژه را در بین زباله‌های بیمارستانی هم می‌توان دید و این در حالی است که در بخش‌های مختلف دیگری مانند پایگاه‌ها، نیروگاه‌ها، صنایع پتروشیمی و واحدهای ذوب فلزات با انبوهی از تولید این نوع پسماندها مواجه هستیم.

جناب آقای دکتر علیرضا مصطفی زاده

مدیر کل محترم راه و شهرسازی خراسان شمالی

جناب آقای مهندس محمود رضا زاده

رئیس محترم اداره راه و شهرسازی شهرستان شیروان

با تقدیم احترام، از همکاری و پیگیری‌های مجدانه شما

عزیزان در به سرانجام رساندن پروژه‌های مسکن مهر ۵

شیروان تشکر و قدردانی نموده، توفیق روزافزون شما

را در عرصه‌های گوناگون خدمت به نظام مقدس جمهوری

اسلامی ایران و مردم شریف استان خراسان شمالی از

درگاه ایزد منان خواستارم.

مدیر عامل مسکن مهر ۵ شیروان

سومین

Elecomp Exhibition
Of Bojnourd

نمایشگاه الکامپ

کامپیوتر، الکترونیک، موبایل، سیستم‌های حفاظتی، ماشین‌های اداری و دولت الکترونیک

برگزاری مسابقات PES 2017

با اهدای جوایز ویژه به نفرات اول تا سوم

سومین نمایشگاه الکامپ بجنورد

هر شب اهدای جوایز به قید قرعه به بازدیدکنندگان

زمان: ۸ الی ۱۲ آبان (ساعت بازدید ۱۵ الی ۲۱)
مکان: محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی (ارکان)

ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر در وب سایت

www.roydadon.com